

Το «Ανατολικό Ζήτημα» Χθές και Σήμερα

Εισαγωγή

Πριν ένα αιώνα ακριβώς στην ευρύτερη περιοχή μας εξελίσσονταν κρίσιμα γεγονότα, στον απόηχο της επανάστασης στη τσαρική Ρωσία (άνοιξη του 1917) και της υπογραφής της συμφωνίας κατάπαυσης του πυρός, μεταξύ της Αντάτ και της Οθωμανικής αυτοκρατορίας στο Μούδρο της Λήμνου (Οκτ1918), τα οποία έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στις μετέπειτα εξελίξεις επίλυσης του θέματος της επικεφαλίδας και στην ατυχή έκβαση της Μικρασιατικής εκστρατείας.

Η Ελλάδα μετά από την τραυματική εμπειρία του ξενοκίνητου διχασμού, που τόσο κακά επέσυρε στο ελληνικό έθνος, βρέθηκε έστω και την τελευταία στιγμή στο στρατόπεδο των νικητών και ετοιμάζονταν να εκπληρώσει τις εθνικές της επιδιώξεις εντελώς μόνη και ουσιαστικά χωρίς σαφή γνώση ή σκόπιμα παραπληροφορημένη για τα τεκταινόμενα στην ευρύτερη περιοχή. Αναγκασμένη εκ των πραγμάτων συμμετείχε στην αποτυχημένη εκστρατεία της Αντάτ κατά των επαναστατών στην Ουκρανία, με το Α' Σώμα Στρατού, γεγονός που έδωσε το δικαίωμα στο νέο σοβιετικό καθεστώς να τη θεωρήσει «εχθρική χώρα»

Πριν ένα Αιώνα .

Η σοβιετική κυβέρνηση, αφού πρώτα αποκάλυψε τις μυστικές συνθήκες μεταξύ των χωρών της Αντάτ για τη διανομή της Οθωμανικής επικράτειας (24 Νοε 1917 ,εφημερίδα Ισβέστια), λόγω της δυσκολίας που αντιμετώπιζε στον αγώνα της κατά των τσαρικών στρατευμάτων αναζητούσε συμμάχους και χώρο για την εξάπλωση της κουμμουνιστικής ιδεολογίας, εκμεταλλευόμενη την εξαθλίωση που επήλθε μετά τη λήξη του Μεγάλου πολέμου. Η «αχίλλειος πτέρνα» ήταν η περιοχή του Καυκάσου, όπου η Μεγάλη Βρετανία προσπαθούσε με τις υπό τον έλεγχό της αντισοβιετικές κυβερνήσεις σε Γεωργία, Αρμενία και Αζερμπαϊτζάν να δημιουργήσει το «τείχος του Καυκάσου», με σκοπό να αποτρέψει την προέλαση των σοβιετικών προς τα πετρέλαια της Κασπίας θάλασσας και της Μεσοποταμίας.

Την ίδια περίοδο (τέλη 1918-άνοιξη 1919) στην υπό συμμαχική κατοχή Κωνσταντινούπολη οι πολιτικές δυνάμεις και οι ανώτατοι αξιωματικοί προσπαθούσαν να αντιδράσουν και να αποτρέψουν το διαμελισμό της αυτοκρατορίας. Η πρώτη κίνηση (Karakol Cemiyeti) έγινε από πολιτικούς και αξιωματικούς προσκείμενους στο Κομιτάτο << Ένωση και Πρόοδος >>, του οποίου οι αρχηγοί (Enver – Cemal Paşa) βρισκόταν στην περιοχή του Καυκάσου και προσπαθούσαν να ξεσηκώσουν τους μουσουλμάνους από τον Καύκασο μέχρι την κεντρική Ασία, ώστε να διευκολυνθεί το έργο των σοβιετικών. Ως αντάλλαγμα ζήτησαν την παροχή βοήθειας για την έναρξη του απελευθερωτικού αγώνα κατά των «ιμπεριαλιστών» της Αντάντ και φυσικά της Χώρας μας, που ήδη είχε καταλάβει τη Σμύρνη και την ενδοχώρα της.

Ο άλλος πόλος της τουρκικής αντίστασης, ο Μουσταφά Κεμάλ Πασά είχε επαφές με τους σοβιετικούς πράκτορες (Σχης Ιλτσάγιεφ), ήταν σε διαρκή συνεννόηση με τον επικεφαλής της Βρετανικής κατασκοπείας J. G. Bennet, ο οποίος του εξασφάλισε την απαραίτητη βίζα για να αποπλεύσει από την Κωνσταντινούπολη με προορισμό τη Σαμψούντα, όπου έφθασε στις 19 Μαΐου 1919. Προτού αναχωρήσει από την Πόλη, αρχές Μαΐου 1919, συναντήθηκε με το Σουλτάνο Vahdeddin στο Υıldız σεράι, από τον οποίο έλαβε εντολή και χρήματα για να οργανώσει την αντίσταση στην Ανατολή και για να παραπλανηθούν οι δυνάμεις κατοχής του ανατέθηκε το αξίωμα του επιθεωρητή της 9^{ης} Στρατιάς (είχε έδρα το Καρς και τομέα την περιοχή του Καυκάσου).

Ο Κεμάλ αμέσως (τέλη Μαΐου-αρχές Ιουνίου 1919) συναντήθηκε στη Havza (Καβησσός) με τη σοβιετική αντιπροσωπεία, υποσχέθηκε τη δημιουργία στη Τουρκία καθεστώτος παρόμοιου με τα σοβιέτ και σε αντάλλαγμα ζήτησε χρηματική και υλική βοήθεια για να ξεκινήσει τον απελευθερωτικό αγώνα, για τον οποίο δεν υπολόγιζε τους αρχηγούς των Νεότουρκων και στους οποίους απαγόρευσε να επιστρέψουν στην Τουρκία καίτοι χρησιμοποιούσε την οργάνωση του Κομιτάτου στην ύπαιθρο κατά τα αρχικά βήματα της προσπάθειας του. Πράγματι, παρά τις δυσκολίες των σοβιετικών με το Αρμενικό πρόβλημα και αφού εκτοπίστηκαν οι αρχηγοί του Κομιτάτου (Νεότουρκοι) από τις διαπραγματεύσεις, η κυβέρνηση της Άγκυρας υπέγραψε την πρώτη διεθνή συμφωνία στη Μόσχα στις 16 Μαρτίου 1921 (κατ' απαίτηση της Τουρκίας τέθηκε όρος μη αναγνώρισης της Συνθήκης των Σεβρών εκ μέρους της Σοβιετικής Ρωσίας).

Εν τω μεταξύ σε κοινές επιχειρήσεις της Τουρκίας κατά της Αρμενίας και των Σοβιετικών προς τη Κασπία, ο έλεγχος του Καυκάσου περιήλθε σταδιακά στο νέο σοβιετικό καθεστώς. Η Τουρκία (παρά τον αφοπλισμό που της είχε επιβληθεί στο Μούδρο) ανακατέλαβε τα εδάφη στην Β.Α. Μικρά Ασία και εξανάγκασε τους Αρμένιους (κυβέρνηση Τασνάκ) να υπογράψουν συμφωνία (3 Δεκ 1920) και ανάγκασε τους Αρμένιους να παραιτηθούν από τη συμφωνία των Σεβρών.

Bundesarchiv, Bild 103-92203
Foto: o. Ang. | 15. Dezember 1917

Αργότερα (13 Οκτ 1921) με τις υπό σοβιετικό έλεγχο κυβερνήσεις της Γεωργίας , Αρμενίας και του Αζερμπαϊτζάν υπέγραψε σύμφωνο φιλίας και έτσι εξασφάλισε ο Κεμάλ τα μετόπισθεν του και μπόρεσε να μετακινήσει δυνάμεις στο δυτικό μέτωπο για να αναλάβει επίθεση κατά των ελληνικών δυνάμεων . Η μεγαλύτερη όμως ζημιά για τα ελληνικά συμφέροντα στην Μικρά Ασία ήταν ότι , η συμφωνία της Μόσχας επιτάχυνε τις προσπάθειες της Γαλλίας και της Ιταλίας για συνεργασία με την Άγκυρα , η οποία ξεκίνησε με την αποχώρηση των στρατευμάτων τους από τη Μικρά Ασία και κατέληξε στην υπογραφή συμφωνιών και την πλήρη υποστήριξη των θέσεων του Κεμάλ . Επί πλέον έδωσε λαβή στους κύκλους της Μεγάλης Βρετανίας (στρατιωτικοί-διπλωμάτες) , που από την αρχή της μικρασιατικής περιπέτειας ήταν αρνητικοί απέναντι στις ελληνικές θέσεις , να μην υποστηρίξουν με θέρμη τις απόψεις για την Ελλάδα του στενού πρωθυπουργικού περιβάλλοντος και σε ορισμένες φορές να δρουνε αυτόνομα και αντίθετα.

Η σοβιετική βοήθεια προς την κυβέρνηση της Άγκυρας , ξεκίνησε στις 8 Σεπ 1920 και ολοκληρώθηκε το Μάιο του 1922 . Όλη η βοήθεια πέρασε μέσω της Μαύρης Θάλασσας στα παράλια του Πόντου (Τραπεζούντα , Σαμψούντα , Ιωνόπολη) και μόνο τα 200 κιλά ακατέργαστου χρυσού έφθασαν οδικώς στο Ερζερούμ . Το αξιοπερίεργο είναι ότι τα παράλια του Πόντου επιτηρούνταν από το Βρετανικό ναυτικό και κυριολεκτικά «κάτω από τη μύτη τους» ή με την ανοχή του , πέρασαν περίπου 40 χιλ τυφέκια , 324 πολυβόλα , 45 χιλ κιβώτια σφαίρες , 66 πυροβόλα . 150 χιλ βλήματα , 20 χιλ προσωπίδες , 1500 ξίφη και 10 εκ χρυσά ρούβλια .Από την πρώτη παρτίδα της βοήθειας (Οκτ 1920) δόθηκαν 500 τυφέκια και 250 κιβώτια πυρομαχικών στο σύνταγμα του Τοπάλ Οσμάν(Topal Osman) στη Κερασούντα , για να ολοκληρώσει το έργο της εξόντωσης του Ποντιακού Ελληνισμού.

Πέρα από τη βοήθεια , η πρώτη σοβιετική διπλωματική αντιπροσωπεία (Πρεσβευτής Αράλοφ) έπαιξε σημαντικό ρόλο στη σύνταξη των σχεδίων επίθεσης του τουρκικού στρατού τον Αύγουστο του 1922 κατά του Ελληνικού μετώπου , η διάσπαση του οποίου οδήγησε στα γνωστά αποτελέσματα . Μετά την πλήρη επικράτηση του ο Κεμάλ , «ξέχασε» όλες τις υποσχέσεις προς του σοβιετικούς και όχι μόνο απαγόρευσε την είσοδο στην Τουρκία αλλά και εξόντωσε τον αρχηγό του πρώτου τουρκικού κουμμουνιστικού κόμματος (ΤΚΡ ιδρύθηκε στο Βατούμ) Μουσταφά Σουπχί - Mustafa Suphi) μαζί με τους συνεργάτες του (του έπνιξε ο Τοπάλ Οσμάν ανοικτά της Τραπεζούντας) . Για να εξασφαλίσει όμως τη σοβιετική βοήθεια ίδρυσε στις 18 Οκτ 1920 κουμμουνιστικό κόμμα (βιτρίνα) στην Άγκυρα με δικά του στελέχη και το οποίο διέλυσε μετά την πλήρη επικράτηση του .

Μετά έναν Αιώνα

Στη σημερινή εποχή οι ρόλοι έχουν αλλάξει , το «ανατολικό ζήτημα» δεν συνίσταται στην όποια διανομή εδαφών (μια επαναχάραξη των συνόρων σε Συρία και Ιράκ δεν αποκλείεται) , αλλά στον έλεγχο των κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου στη Μέση Ανατολή και στην Ανατολική Μεσόγειο και η μεταφορά τους στην Ευρώπη και αλλού. Στην Τουρκία ένας άλλος ηγέτης ο Ερντογάν κατέχει την εξουσία από το 2002 , αρχικά φόρεσε το «δημοκρατικό προσωπείο» , χρησιμοποίησε τη θρησκεία , εκδήλωσε την πρόθεση του να επιταχύνει την σύνδεση της χώρας του με τη Δύση και να επιλύσει το βασικό εσωτερικό πρόβλημα το Κουρδικό. Αποτέλεσμα των κινήσεων του ήταν η ανόρθωση της οικονομίας και η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, που οδήγησε σε συνεχείς εκλογικές επιτυχίες . Τον Ιούνιο του 2015 μετά την πρώτη απώλεια εκλογικής δύναμης έκανε απότομη στροφή , εναγκαλίστηκε το εθνικιστικό κόμμα και κύκλους που πρεσβεύουν ότι το μέλλον της Χώρας είναι προς την Ευρασία .

Αποτέλεσμα της στροφής αυτής ήταν η επανάληψη του πολέμου με τους Κούρδους και η ερήμωση της Ν. Α. Τουρκίας . Στο συριακό εμφύλιο(από το 2010) στήριξε και στηρίζει τις εξτρεμιστικές οργανώσεις που αντιπαλεύονται το καθεστώς του Άσαντ . Σε σχέση με τις χώρα μας συνεχίζει την επιθετική ρητορική και την πάγια από το 1974 πρακτική της αμφισβήτησης των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων , παρά τις προσπάθειες της Ελλάδας για βελτίωση των σχέσεων με την « υποχώρηση» στο θέμα των Μουφτήδων στη Θράκη , το τζαμί στην Αθήνα και την πάγια στήριξη της ενταξιακής διαδικασίας της Τουρκίας στην Ε.Ε. Στο κυπριακό «σαμποτάρισε» κάθε προσπάθεια λύσης του προβλήματος και τελευταία μετά τις επιτυχείς κινήσεις της Κύπρου στα ενεργειακά σε συνεργασία με Ελλάδα , Ισραήλ και Αίγυπτο , εκβιάζει και απειλεί ότι θα κάνει γεωτρήσεις στην ΑΟΖ της Κύπρου και της Ελλάδας (νότια του Καστελόριζου) , με στόχο να εξασφαλίσει μερίδιο από τα κοιτάσματα (τα οποία δεν του ανήκουν) και να δρομολογήσει την μεταφορά των υδρογονανθράκων προς την Ευρώπη μέσω της χώρας του .

Παράλληλα ο Ερντογάν θέλοντας να παρουσιαστεί ως ηγέτης των Μουσουλμάνων , διέρρηξε τις σχέσεις του με το Ισραήλ αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες υπέρ των Παλαιστινίων και στηρίζοντας απροκάλυπτα τα καθεστώτα των «Μουσουλμάνων αδελφών» σε Αίγυπτο , Σουδάν και αλλού . Βλέποντας ότι οι εξελίξεις στο «συριακό» δεν ευνοούσαν τα σχέδια του , αναγκάστηκε να συμμαχήσει με τη Ρωσία και το Ιράν προκειμένου να του επιτραπεί (με τη σύμφωνη γνώμη των Η.Π.Α.) η κατάληψη συριακών εδαφών δυτικά του Ευφράτη με τις επιχειρήσεις «Ασπίδα του Ευφράτη» και «Κλάδος Ελαίας» , οι οποίες πραγματοποιήθηκαν αφού η Ρωσία επέτρεψε τη χρήση του εθνικού εναερίου

χώρου της Συρίας¹. Τελευταία εμπλοκή της Τουρκίας στο «συριακό βάλτο» είναι η ανάληψη της αποστολής ελέγχου και αφοπλισμού των εξτρεμιστικών οργανώσεων που συγκεντρώθηκαν στην Β.Δ. Συρία (περιοχή Ιντλίμπ), η οποία όμως την έφερε αντιμέτωπη με τις συριακές δυνάμεις, που ανυπομονούν να ανακαταλάβουν την περιοχή με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος να δημιουργηθεί νέο κύμα προσφύγων.

Suriye

Kaynak: Reuters (18 Aralık 2018)

BBC

Αποτέλεσμα αυτής της αλλαγής του προσανατολισμού και της ανάγκης σύσφιξης των σχέσεων της με τη Ρωσία ήταν η αγορά του αντιπυραυλικού συστήματος S-400 και το οποίο αναμένεται να παραδοθεί εκτός απροόπτου τέλη Ιουλίου 2019. Η κίνηση αυτή από μια χώρα του NATO, εξόργισε τις Η.Π.Α., αφενός διότι η Τουρκία ως συμπαραγωγός χώρα και αγοραστής του νέου πολεμικού αεροσκάφους F-35 θα θέσει σε κίνδυνο την τεχνολογική ασφάλεια του και αφετέρου διότι ο «εναγκαλισμός» με τη Ρωσία πιθανόν να οδηγήσει την Τουρκία να αλλάξει στρατόπεδο, γεγονός που θα είναι καταστροφικό για τα σχέδια Η.Π.Α.-Ισραήλ και Σαουδικής Αραβίας για όποια επιχείρηση στο μέλλον κατά του Ιράν. Γνωρίζοντας πολύ καλά ο Ερντογάν την στρατηγική θέση της χώρας του, όπως και πριν ένα αιώνα ο Κεμάλ, προσπαθεί με συνεχείς εξοπλισμούς να καταστεί περιφερειακή δύναμη και «ισορροπώντας» μεταξύ των δύο υπερδυνάμεων να επιτύχει τους στόχους της χώρας του (ακύρωση του σχεδίου σύστασης αυτόνομης ή ανεξάρτητης κουρδικής οντότητας στη Συρία, μερίδιο στα κοιτάσματα των υδρογονανθράκων στην Ανατολική Μεσόγειο και στο Αιγαίο, ρόλο στην ανοικοδόμηση της Συρίας, έλεγχο στα κοιτάσματα της Μοσούλης και αναθεώρηση της Συνθήκης της Λωζάνης), ώστε το 2023 με τη συμπλήρωση ενός αιώνα της σύγχρονης τουρκικής δημοκρατίας να «επισκιάσει» το άστρο του ιδρυτή της, Μουσταφά Κεμάλ. Εάν θα το επιτύχει θα το δούμε στο εγγύς μέλλον, προς το παρόν οι Η.Π.Α. απειλούν με οικονομικές κυρώσεις την ήδη ασταθή οικονομία της χώρας του. Από το περσινό καλοκαίρι η τουρκική λίρα έχει χάσει το μισό της αξίας της, το δημόσιο χρέος αυξήθηκε καθώς και το ιδιωτικό, γεγονός που οδηγεί στο κλείσιμο πολλών επιχειρήσεων λόγω αδυναμίας εξυπηρέτησης των δανείων τους. Στον εσωτερικό τομέα αρχίζει να χάνει υποστηρικτές, όπως έδειξαν οι τοπικές εκλογές της 31 Μαρτίου 2019, το νέο συ-

¹ Σημείωση: Επεξήγηση του χάρτη Συρίας, ΙΣΙΔ Ισλαμικό κράτος, Süriye Hükümeti Συριακή κυβέρνηση, Mühalipler Αντικαθεστωτικές ομάδες στο Βορρά οι περιοχές είναι υπό τουρκικό έλεγχο, Kürt Güçleri Κουρδικές δυνάμεις.

γκεντρωτικό σύστημα διοίκησης δεν αποδίδει , οι πρώην σύντροφοι του ετοιμάζουν νέο κόμμα και σε όλα αυτά έρχονται να προστεθούν και οι «φήμες» για την κλονισμένη υγεία του .

Στην πάλαι ποτέ Σοβιετική Ένωση η κατάσταση έχει τελειώς διαφοροποιηθεί μετά την αποτίναξη της «δικτατορίας του προλεταριάτου» , αφού πρώτα πέρασε μία περίοδο αστάθειας και οικονομικής εξαθλίωσης , λόγω της απότομης μετάβασης από την κρατική οικονομία σε αυτή της πλήρους ελευθερίας . Βρήκε όμως ένα νέο ηγέτη το Βλαδίμηρο Πούτιν , ο οποίος κυβερνά « δικτατορικά» από τη θέση του προέδρου και παλαιότερα . του πρωθυπουργού . Με τη διάλυση του Συμφώνου της Βαρσοβίας και την ένταξη των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης και των Βαλκανίων σταδιακά στις δυτικές δομές (Ε.Ε. , Ν.Α.Τ.Ο) , η Ρωσία , κατά τις δηλώσεις των κυβερνόντων , αισθάνεται ότι απειλείται. Επειδή δε στην Ευρώπη τα περιθώρια δράσης έχουν στενέψει , προσάρτησε την Κριμαία , εισέβαλε στην Ουκρανία , κατέπνιξε κάθε αποσχιστική κίνηση στην Υπέρκαυκασία και κατέστησε «δορυφόρους» τα κράτη του Καυκάσου , όπως παρόμοια έπραξαν και οι Μπολσεβίκοι .

Συνεχίζοντας την πάγια πολιτική της Χώρας του θέλει να έχει ρόλο στο Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο , στα Βαλκάνια και στη Μέση Ανατολή . Από την αρχή του συριακού εμφυλίου στήριξε το καθεστώς του προέδρου Άσαντ και τελικά , όπως φαίνεται από τις εξελίξεις , πέτυχε να έχει τον έλεγχο του μεγαλύτερου μέρους της Συρίας και να εξασφαλίζει ρόλο στο σχεδιασμό και στη δρομολόγηση των αγωγών μέσα από το έδαφος της Συρίας.

Επιπρόσθετα εμπλέκοντας την Τουρκία στη Συρία , αφού πέρασε η περίοδος ψυχρότητας με την κατάρριψη του ρωσικού Su-24 στις 24 Νοε 2015 από την τουρκική αεράμυνα , πέτυχε την πώληση του συστήματος S-400 , την ίδρυση πυρηνικού σταθμού στο Ακουγιού και την «ρυμούλκηση» της στον άξονα Ρωσία-Τουρκία-Ιράν –Κίνα , όπου μελλοντικά θα ανταγωνισθούν οι δύο υπερδυνάμεις .

Στην Ελλάδα , βέβαια δεν είμαστε σε πόλεμο όπως πριν ένα αιώνα αλλά σε άκρως δυσχερή θέση εξαιτίας της οικονομίας και υπό μία διαρκή απειλή από την Τουρκία από το 1974 και μετά η οποία μετουσιώθηκε σε πράξη στην Κύπρο και τα Ίμια. Η οποία φροντίζει καθημερινά , με τις παραβιάσεις του Ε.Ε.Χ. και των χωρικών μας υδάτων , τις παραβάσεις του F.I.R Αθηνών και με τις πρόσφατες αμφισβητήσεις της κυριαρχίας μας στην Α.Ο.Ζ. καθώς και της Κύπρου με την παρουσία των ερευνητικών σκαφών μαζί με τις πλατφόρμες εξόρυξης , να παγιώσει μία κατάσταση «αμφισβητούμενης κυριαρχίας» περιοχών, όπως φάνηκε και από τη δήλωση του Ηνωμένου Βασιλείου , το οποίο έχει τεράστιο μερίδιο ευθύνης για την κατάσταση στην Κύπρο .

Η κακή οικονομική κατάσταση , μπορεί σήμερα να μην επηρεάζει την δυνατότητα αποτροπής των Ε.Δ. σίγουρα όμως θα την επηρεάσει στο άμεσο μέλλον , αφού ο αντίπαλος εξοπλίζεται συνεχώς , έχει προγράμματα εξοπλισμών που τρέχουν και καλύπτει μόνος του μεγάλο τμήμα των αμυντικών του αναγκών . Σίγουρα , δεν υπάρχει στο λαό ο διχασμός της περιόδου 1915-17 σε «βασιλικούς» και «Βενιζελικούς» , αλλά τα «χνάρια» του ακόμη ανιχνεύονται στην πολιτική ζωή και για αυτό φροντίζουν οι πολιτικοί μας με τα συνθήματα « νικητές και ηττημένοι , προνομιούχοι και μη , πολλοί και λίγοι κλπ» . Όλα τα παραπάνω τραυματίζουν την απαιτούμενη εθνική ομοψυχία , που είναι απαραίτητη σε αυτή την κρίσιμη περίοδο .

Η υποχωρητική στάση που τηρεί η ελληνική πλευρά και οι προσπάθειες «εξευμενισμού» της Τουρκίας δεν αποδίδουν ούτε και οι συζητήσεις για ΜΟΕΑ , όπως δεν αποδίδει και η συνεχής επίκληση του διεθνούς δικαίου και η εναπόθεση των όποιων πρωτοβουλιών στους διεθνείς οργανισμούς , διότι τα αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα των μεγάλων δεν επιτρέπουν τη λήψη μέτρων, που θα εξαναγκάσουν την Τουρκία να υποχωρήσει . Μπορεί προσωρινά να ελιχθεί και να κάνει κινήσεις αντιπερισπασμού (Αμμόχωστος , ροές προσφύγων , θεολογική Σχολή της Χάλκης κλπ) αλλά μετά ξανά θα συνεχίσει σε βάρος της χώρας μας και της Κύπρου την επιθετική της πολιτική(κυβέρνηση και αντιπολίτευση πλειοδοτούν σε δηλώσεις για αμφισβητούμενα νησιά στο Αιγαίο) . Στόχος της να μας σύρει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων για μία εφ' όλης της ύλης συζήτηση που σίγουρα θα είναι σε βάρος μας .

Μόνη λύση για τη Χώρα μας είναι η εθνική ομοψυχία και η βελτίωση του επιπέδου αποτροπής των Ε.Δ. . Το πρώτο μπορεί και πρέπει να επιτευχθεί με μία κλειστή συνεδρίαση της νέας Βουλής που θα προκύψει από τις επικείμενες εκλογές . Κατά τη συνεδρίαση πρέπει να συμφωνήσουν οι πολιτικές δυνάμεις για τα επόμενα βήματα (επέκταση χωρικών υδάτων , οριοθέτηση Α.Ο.Ζ. , ενίσχυση των Ε.Δ.) τα οποία δεν θα χρειάζεται να γίνουν « βούκινο» στα τηλεοπτικά παράθυρα από τους κάθε λογής αναλυτές . Το δεύτερο είναι άμεσης προτεραιότητας και μπορεί να πραγματοποιηθεί με

την εθελοντική συνεισφορά των «εχόντων» (εφοπλιστές , βιομήχανοι , έρανοι κλπ) , όπως και έγινε την πρώτη δεκαετία του προηγούμενου αιώνα.

Russian S-400 Triumph Air Defense System

S-400 Triumph air defense system is designed to intercept all types of aerial targets, including ballistic and cruise missiles

S-400

Developer: Russia's Almaz Antei Design Bureau

NATO reporting name: SA-21 Growler

2007

APRIL 28 S-400 Triumph put into service

JULY S-400 destroys two simulated targets flying at the speed of about 2,800 m/s (Mach 8) and the altitude of 16 km (about 10 miles)

AUGUST The first S-400 air defense system put on combat duty near Moscow

Επίλογος

Ο Ερντογάν και η κυβέρνηση του , έχουν εναποθέσει όλες τις ελπίδες τους για λύση του αδιεξόδου στη συνάντηση με τον πρόεδρο των Η.Π.Α. Τράμπ , στις 28-29 Ιουνίου κατά τη σύνοδο της G20 στην Οσάκα της Ιαπωνίας. Συζητιούνται πολλές λύσεις για τους S-400 (αναβολή προμήθειας , πώληση σε Τρίτη χώρα κλπ) ένα όμως είναι σίγουρο ότι οι δυο ηγέτες θα προσπαθήσουν να μην φθάσουν στα άκρα και να θέσουν σε κίνδυνο το πολιτικό τους μέλλον. Μαζί δε με το θέμα των πυραύλων θα συζητηθούν όλα τα εκκρεμή θέματα .

Οι ΗΠΑ δεν θέλουν , να χάσουν την Τουρκία και να θέσουν σε κίνδυνο τη σταθερότητα του ΝΑΤΟ , να κινδυνέψει η ασφάλεια του Ισραήλ και των συμμάχων τους στον Κόλπο από μία ανάφλεξη στη Συρία , να μείνουν χωρίς προστασία οι εταιρείες τους που δραστηριοποιούνται στην Ανατολική Μεσόγειο και να εξαρτάται η ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης από τη Ρωσία . Επίσης ο Ερντογάν παρά τις διακηρύξεις του και τις επιθετικές του δηλώσεις δεν θα αποτολμήσει να θέσει σε κίνδυνο τη σταθερότητα της τουρκικής δημοκρατίας , που με τόσο κόπο και θυσίες ίδρυσε από τις στάχτες της Οθωμανικής αυτοκρατορίας ο Κεμάλ με τη βοήθεια των Σοβιετικών τους οποίους μετά «πρόδωσε» , ούτε να θέσει σε κίνδυνο το πολιτικό του μέλλον καθώς και την οικογένεια του .

Βέβαιο είναι ότι η Ελλάδα και η Κύπρος θα δεχθούν πιέσεις και για τούτο πρέπει να έχουν κοινή και αταλάντευτη γραμμή , οι δε ηγεσίες τους να κινηθούν προσεκτικά και αποφασιστικά και αν χρειαστεί να λάβουν σκληρές και δύσκολες αποφάσεις . Ο φόβος της αναμονής ενός θερμού επεισοδίου είναι πολύ χειρότερος από αυτό το ίδιο το επεισόδιο. Οι συνεχείς απειλές αποτελούν τροχοπέδη στην οικονομική πρόοδο και την ανάκαμψη , αλλά το χειρότερο εμπεδώνουν ένα αίσθημα «ηττοπάθειας» στο λαό και ταυτόχρονα η μη αντίδραση (όποιας μορφής) ενισχύει την αλαζονεία και την επιθετικότητα του αντιπάλου, τα οποία αποτελούν στοιχεία της ιδιοσυγκρασίας του τούρκου από την εμφάνιση του στην περιοχή πριν μία χιλιετία .

Μυτιλήνη 19 Ιουνίου 2019
Στρατής Χαραλάμπους
Αντγος ε.α.